

АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ БАЙ ГАНЬО В БАНЯТА

chitanka.info

БАЙ ГАНЬО В БАНЯТА [0]

— Чакайте аз да ви разкажа мойта среща с бай Ганя — обади се Стойчо.

— Хайде, разказвай — извикахме всинца, защото знаем, че Стойчо умее да разказва таквизи *комедии*.

— И това беше във Виена. Седя си една сутрин в кафенето, Мендля, поръчал съм си чай и взех да прегледам нашите български вестници. Бях се вдълбочил в една много интересна статия, в която се разправяше начинът, по който конституцията може хепидже да се покътне, даже съвсем да се разглоби и пак да си бъде *непокътната*... Чета си така, увлякъл съм се, по едно време като кресна над ухото ми едно: „О-о-о! Добър ден!“ — и една потна ръка сграбчи десницата ми. Дигам си очите: един широкоплещ, черноок, чернокос и даже чернокож господин, със засукани мустаки, със скулесто лице, с бръсната поникнала брадица, облечен (в какво мислите?) в редингот, не закопчан, под жилетката му два-три пръста червен пояс, с бяла (по нашенски бяла) риза, без вратовръзка, с черно, накривено калпаче, с ботуши и един врачански бастон под мишница. Млад човек: да има, да има най-много тридесет години.

— Извинете, господине — казвам му аз със смирено учудване, — аз нямам удоволствието да ви познавам.

— Какво? Не ме познавате ли, кайш? Ти нали си българин?

— Българин съм.

— Е?

— Е?

— Е хайде, ставай да се разхождаме. Какво ще киснеш тука? Мен ме казват Ганьо. Ставай!

Нямаше нужда да ми казва, че е Ганьо.

— Извинете, господин Ганьо, аз не съм свободен сега.

— Ами че какво стоиш в кафенето, като не си свободен?

Не счетох за нужно да му давам обяснения. Но той не показваше ни най-малко желание да ме остави на мира и току ми изтърси:

— Ставай да ме водиш на баня. Де е тук банята?

О-хо! Да го вода на баня! Мен почнаха малко да ме взимат дяволите, ама се сдържах, и не само че се сдържах, ами ме и досмеша. Види се, че бай Ганьо имаше действителна нужда от баня: отдалечко дъхтеше на вкиснато. Нямахме какво да правя. Съотечественик — трябва да му служа. Па помислих си, и аз ще се възползувам от случая, ще взема един душ. Беше горещо. Тръгнахме и се упътихме към една лятна къпалня с широк басейн. Из пътя, като срещяхме нещо позабележително, аз все считах за нужно да указвам и обяснявам на бай Ганя, но забележих, че той неохотно ме слушаше и току пропускаше сегиз-тогиз равнодушно по някое „А, тъй ли е?“ или „Знам аз“, с което, види се, искаше да ми се препоръча, че не е прост. Или пресичаше думата ми с някой въпрос, съвсем неподходящ с това, което му обяснявах. Разказвам му например нещо за паметника на Мария Терезия на площада между Музеите, а той ме дърпа за ръкава:

— Я виж, онази там, със синия фустан, а? Как ти се вижда? А бе я ми кажи, как ги познавате вий коя е такваз, коя не е? Аз много пъти съм се бъркал, а? — Бай Ганьо допълва въпроса си с едно дяволско подмигване.

Пристигнахме в къпалнята. Сърцето ми се стягаше — то като че предчувствуваше това, което ще стане. Вземаме си на касата билети. Бай Ганьо иска „ресто“ с шаване на пръстите си, помъкнати в гишето. Касиерката му подава усмихнато остатъка, бай Ганьо се впива в нея с маслени очи, поемва парите и с една своеобразна кашлица си изказва чувствата. Тя прихва от смях, бай Ганьо, възхитен, засуква си левия мустак и си заклатва главата:

— Че фромоза еш домнетà. А бе, Стойчо, я попитай дали знае влашки. — Щий румунещи? — пита сам бай Ганьо.

В това време влиза друг посетител и ний се вмъкнахме в общата зала. Околчест коридор. Наоколо стаички за събличане, прикрити със завески. В средата басейн, отделен от коридора с ниска дървена решетка. В басейна се слиза по няколко малки стълби. Заехме с бай Ганя две съседни стаички. Аз се съблякох набързо и влязох в хладния басейн. Във водата чинно и мълчаливо разтягаха мускулите си и

пухтяха няколко немци. Бай Ганьо се бави дълго време и зад завесата на стаичката му се чуват пъшкания и се тракат някакви стъклени предмети; най-сетне отдръпна се завесата и той се яви в натура, с влакнати гърди и с нашарени от чорапите нозе — като държеше в ръка един възел: това бяха драгоценните мускали, вързани в една не дотам чиста кърпица, които той се побоял да остави в стаичката. „Отде знаеш, че стените им са здрави, ще откъртят някоя дъска, иди, че се дави подир.“ Той се огледа по стените на коридора, потърси някой гвоздей да закачи възела си; той мисли, че щом е стена, трябва да има и гвоздей по нея, и се обръща към мене:

— Ама простя работа тези немци, един гвоздей не им стига ума да забият, па казват, че ние сме били прости.

Като се убеди окончателно в простотията на немците, бай Ганьо сложи нерешително кърпицата си с мускалите пред входа на стаичката си, за да му са пред очите, доде се изкъпе.

— Ти я чуй, момче — обърна се той към мене, — ти хем се къпи, хем понаглеждай мускалите, па гледай и мен какво нещо ще изкалъпя. — И с тия думи бай Ганьо дигна единия си крак и стъпи на оградата... — Ти само гледай... Повдигна се, тури и другия крак, изправи се, прекръсти се и извика:

— Гледай... Яла, боже, помози... Хоп!... — И се хвърли във въздуха, изкриви краката си на кравай и — бух! — сред басейна.

Снопове вода бризнаха нагоре и се посипаха по главите на вцепенените от учудване немци: вълнисти кръгове отскочиха от центъра към краищата, преляха зад басейна, хлътнаха пак назад и когато водата подир няколко секунди се утаи и избистри, всякой от находящите се в банята можеше да види уморителните жестикулации на бай Ганя под водата. Той се повдигна нагоре, спусна си нозете, стъпи на дъното, изправи се със затворени очи и запушени уши, изтърси се от водата — пуф! — и пръсна вода през увисналите си мустаки — пуф! — и изцеди водата от косата и лицето си, отвори си очите, погледна ме и се засмя:

— Ха, ха, ха... а? Какво ще речеш?...

Аз не успях нищо да река, защото той се пусна хоризонтално над водата и почна с ръце да пляска повърхността, почна да плава по „гемиджийски“: пляс! — с ръката и ритне две текмета назад, пляс! — с другата ръка и още две текмета. Целият басейн закипя. Като че бяхме

под някой водопад. Вълни запляскаха към краищата, вериги от капки бризнаха чак до насрещните стени.

— Туй се казва „по гемиджийски“ — извика през вълните тържествующият бай Ганьо; — чакай сега да им покажем „вампор“ на кое викат.

И като се обърна по гърба си, той почна да нанася такива немилостиви удари с нозете си по повърхността на разпенената вода, щото бризги летяха чак до тавана. Той завъртя бързо ръце, за да изрази колелото на парахода: „Тупа-лупа, тупа-лупа, фйюуу“ — и бай Ганьо изсвири с уста. Немците окаменяха на местата си. Те, по всяка вероятност, приеха моя другар за някой новодошъл, не постъпил още в лудницата възточен човек и аз забележих по лицата им не толкова негодувание, колкото съжаление. А бай Ганьо, вижда се, прочете по лицата им безкрайно удивление на неговото изкуство и затова възлезе бързешката по стълбата, изправи се малко разкрячен, изгледа високомерно немците, почна да се удря геройски по влакнатите гърди и извика победоносно:

— Булгар! Булга-ар! — и още по-силно се удари в гърдите. Горделивият тон, с който изрече тази рекомендация, говореше много; този тон казваше: „Ето го, видите ли го българина! Този е той, такъв е той! Вий сте го чували само, сливнишкия герой, балканския гений! Ето го сега пред вас, цял-целиничък, от глава до пети, в натура! Видите ли какви чудеса е той в състояние да направи! И само това ли! Ехе, на какви работи още е той способен! Прости били българите, а! Гиди, чифути с чифути!“

— А бе я попитай има ли сапун — казва ми бай Ганьо, след като поизстина малко патриотическият му възторг, — я виж нозете ми на какво ся заприличали...

И наистина, нозете му не представляваха най-подходящ модел за Аполона Белведерски. Шарките на чорапите му бяха се отпечатали на кожата — и без това нечиста и обрасла. Впрочем с нечистотата не можем зачуди българите: не можем накара и най-разпалената фантазия да си представи нещо по-нечисто от туй, което може да ти представи самата действителност...

С тези думи свърши разказа си Стойчо.

---

[0] Част от романа „Бай Ганьо“ — Бел. moosehead ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.